

Operator licht (K1330)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Regelt licht in en bedient het	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar verzorgt het licht tijdens evenementen, concerten, theatervoorstellingen, televisieshows, e.d.. Zijn/haar werkzaamheden zijn wisselend en divers. Hij/zij zal zich moeten aanpassen als de omstandigheden wisselen. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft specialistische kennis van (de nieuwste) technieken om lichtapparatuur aan te sturen op de gevraagde manier. De nieuwste technologische ontwikkelingen op het gebied van licht zorgen ervoor dat dit complex en specialistisch werk is. Dit vraagt steeds om het maken van bewuste keuzes m.b.t. hoe de apparatuur optimaal in te zetten en aan te sturen is.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft vooral een uitvoerende rol. Hij/zij werkt samen met opdrachtgevers en collega's. Hij/zij draagt verantwoordelijkheid voor resultaten van eigen handelen en keuzes tijdens de productie en draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor het totaalresultaat.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Regelt licht in en bedient het	De student leert het licht voor een productie te regelen en te bedienen volgens de wensen van de opdrachtgever en collega's, met gebruik van de lichttafel en aanvullende apparatuur	- Lees de opdracht en bepaal de lichtbehoefte - Selecteer de juiste lichtapparatuur - Koppel de apparatuur aan de lichttafel - Programmeer de lichtinstellingen in de lichttafel - Test de lichtprogramma's en pas waar nodig aan - Bedien het licht tijdens de proefopname of voorstelling - Pas het licht aan op basis van feedback - Documenteer de gemaakte instellingen en programma's - Zorg dat de lichtprogramma's door collega's te gebruiken zijn - Evalueer het proces en verbeter waar nodig - Leg het resultaat vast in een rapport - Overhandig de documentatie en programma's aan de opdrachtgever - Reflecteer op je eigen werkwijze en leerpunten - Voer een evaluatiegesprek met de begeleider - Pas de programmatuur aan indien nodig	- Compleet en correct geprogrammeerd licht voor de productie - Duidelijke documentatie van de instellingen - Functionerend en gebruiksklaar door collega's - Reflectieverslag met verbeterpunten - Feedback van begeleider en opdrachtgever

		- Rond de opdracht af en lever alle bewijsstukken in	
--	--	--	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Regelt licht in en bedient het	De student leert een lichtprogramma te ontwerpen en te programmeren dat aansluit bij de wensen van een productie, inclusief het gebruik van verschillende lichttechnieken en apparatuur, en het documenteren van het proces.	- Inventariseer de wensen en eisen van de productie - Maak een schets van het lichtontwerp - Selecteer de juiste lichtapparatuur en -technieken - Programmeer het lichtprogramma in de lichttafel - Test het programma en pas aan waar nodig - Documenteer het lichtontwerp en de programmering - Leg het programma uit aan collega's of opdrachtgever - Voer het lichtprogramma uit tijdens de productie - Evalueer de werking en pas indien nodig aan - Maak een overzicht van gebruikte apparatuur en instellingen - Bewaar alle documentatie en programmabestanden - Reflecteer op het proces en verbeterpunten - Presenteer het eindresultaat aan de opdrachtgever - Verwerk feedback en finaliseer het programma - Zorg voor een overzichtelijke	- Het lichtprogramma voldoet aan de wensen van de productie - Het programma is correct en volledig geprogrammeerd - Documentatie is overzichtelijk en compleet - Het programma is getest en functioneert goed - Feedback is verwerkt en het eindresultaat is acceptabel

		overdracht van het programma - Sluit het project af met een evaluatieverslag	
--	--	--	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Regelt licht in en bedient het	De student leert het lichtprogramma voor een productie te ontwerpen, te programmeren en te bedienen, zodat het licht aansluit bij de wensen van de opdrachtgever en de productie ondersteunt.	- Inventariseer de wensen van de opdrachtgever - Bepaal de benodigde lichtapparatuur - Maak een lichtplan op basis van de wensen - Programmeer het licht volgens het plan - Test het lichtprogramma op de lichttafel - Pas het programma aan op basis van feedback - Documenteer het lichtplan en de programmering - Bereid de lichtbediening voor tijdens de productie - Bedien het licht tijdens de productie volgens het plan - Evalueer de lichtregeling na afloop - Documenteer verbeterpunten en leerpunten - Rapporteer over het proces en de resultaten	- Compleet en duidelijk lichtplan - Correct geprogrammeerd lichtprogramma - Test- en evaluatierapport - Reflectieverslag over het proces - Bewijs van uitvoering tijdens de productie - Feedback van begeleider of collega

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl